

Matematik 2 AL

Opgaver til besvarelse i 4 timer.

Alle sædvanlige hjælpemidler må medbringes.

Sættet består af 5 opgaver.

Ved hver opgave er et pointtal opgivet for korrekt besvarelse.

Prøven er bestået ved opnåelse af mindst 55 points.

Opgave 1 (12 p.)

- 1) Vis, at der er netop 2 ikke isomorfe abelske grupper af orden 98 og angiv disse.
- 2) For enhver af disse grupper skal den højst forekommende elementorden angives.
- 3) Angiv en ikke abelsk gruppe med 98 elementer.

Opgave 2 (25 p.)

Betragt følgende mængde af matricer

$$R = \left\{ \begin{pmatrix} a & b \\ 0 & a \end{pmatrix} \mid a \in \mathbb{R} \text{ og } b \in \mathbb{C} \right\}.$$

- 1) Gør rede for, at R er en kommutativ delring af ringen af komplekse (2×2) -matricer.

Lad afbildningen φ fra $R[x]$ (polynomiumsringen over R) til R være givet ved

$$\varphi \left(\sum_{j=0}^k r_j x^j \right) = \sum_{j=0}^k r_j \begin{pmatrix} 0 & i \\ 0 & 0 \end{pmatrix}^j.$$

- 2) Gør rede for, at φ er en ringhomomorfi.
- 3) Vis, at $\ker(\varphi)$ er et hovedideal i $R[x]$ og angiv en frembringer for $\ker(\varphi)$.
- 4) Gør rede for, at φ inducerer en injektiv ringhomomorfi $\bar{\varphi}$ fra $R[x]/\ker(\varphi)$ til R .
- 5) Er $\bar{\varphi}$ surjektiv?

Opgave 3 (25 p.)

Lad \mathbb{F}_{11} betegne et legeme med 11 elementer. I $\mathbb{F}_{11}[t]$ betragtes polynomierne $p(t)$ og $q(t)$, hvor $p(t) = t^3 + 3t^2 + 4t + 3$ og $q(t) = t^2 + 1$.

- 1) Skriv både $p(t)$ og $q(t)$ som produkt af irreducible polynomier.
- 2) Find største fælles divisor $d(t)$ for $p(t)$ og $q(t)$ og find $h_1(t)$ og $h_2(t)$ så $d(t) = h_1(t)p(t) + h_2(t)q(t)$.
- 3) Gør rede for, at $F = \mathbb{F}_{11}[t]/(t^2 + 1)$ er et endeligt legeme og angiv dets elementantal.
- 4) Vis, at $\overline{p(t)}$ ($p(t)$'s restklasse i F) er ulig 0. Angiv $\overline{p(t)}$'s inverse i F .

Opgave 4 (25 p.)

I S_4 betragtes permutationerne p og q givet ved

$$p = \begin{pmatrix} 1 & 2 \\ 2 & 1 \end{pmatrix} \text{ og } q = \begin{pmatrix} 2 & 3 & 4 \\ 3 & 4 & 2 \end{pmatrix}.$$

- 1) Angiv ordenen og fortegnet for enhver af de fire permutationer p , q , pq og qp .
- 2) Find pqp og $q^{-1}pq$ og undersøg om de er konjugerede elementer i S_4 .
- 3) Lad H være en undergruppe af S_4 som indeholder p og q . Vis, at H har ordenen 12 eller 24.
- 4) Vis, at den mindste undergruppe som indeholder p og q er S_4 .

Man kan uden bevis benytte, at en undergruppe af index 2 er normal.

Opgave 5 (13 p.)

Betragt talringen $R = \mathbb{Z}[\sqrt{-5}]$.

- 1) Skriv 18 som produkt af irreducible element på 2 væsentlig forskellige måder.
- 2) Afgør om 2 er irreducibel i R .
- 3) Afgør om 2 er et primelement i R .